

Ca khúc **CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG** của **Đoàn Chuẩn & Từ Linh**

** Biên soạn: **Phan Anh Dũng** (Rockville, Maryland USA) **

Thực hiện: 2016 – Hiệu đính: 4 tháng 12, 2021

Đoàn Chuẩn & Từ Linh 1950

Người yêu nhạc thường biết đến ca khúc 🎵 "[Chiếc Lá Cuối Cùng](#)" của nhạc sĩ Tuấn Khanh tức ca sĩ Trần Ngọc (*Đêm qua chưa mà trời sao vội sáng? Một đàn chim cánh nhỏ chờ mùa sang Chiều vào thu tiễn em sâu lạnh giá Lá trên cành từng chiếc cuốn bay xa...*).

Rất ít người biết đến ca khúc có cùng tên do Đoàn Chuẩn & Từ Linh sáng tác năm 1955 trong tập "Bài ca bị xé" cùng với tối thiểu 3 bài nữa, đó là:

🎵 [Vĩnh Biệt](#) (Vàng Phai Mấy Lá), 🎵 [Môt Gối Nho Khô Môt Cánh Pensée](#),
Để Có Những Chiều Êm Tắt Nắng...

TT	TÊN BÀI	NĂM	GHI CHÚ
11	VĨNH BIẾT	1955	TẬP "BÀI CA BÌ XÉ"
12	CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG	1955	
13	MỘT GÓI NHOKHÔ MỘT CẢNH PENSÉE	1955	
14	ĐÈ CỎ NHỮNG CHIỀU MÙA TẮT	1955	
15	KINH ...	1955	

Có lẽ, một trong những lý do bài Chiếc Lá Cuối Cùng của Đoàn Chuẩn & Từ Linh có số phận hẩm hiu, ít người biết đến vì sau khi đất nước chia đôi, ở miền Bắc ai dám hát nhạc tình cảm ướt át từ một nhạc sĩ có gốc gác "tự sản" nặng như Đoàn Chuẩn? bản nhạc này được tác giả cất giữ cho đến mãi sau 1986 - "thời kỳ đổi mới" - mới bắt đầu tiết lộ ra ngoài qua 2 người con là Đoàn Đính và Đoàn Chính.

Những bài trong tập "Bài ca bị xé" ông viết tặng ca sĩ Thanh Hằng thời đó và theo nhạc sĩ Đoàn Đính, thứ nam của nhạc sĩ Đoàn Chuẩn trong một phỏng vấn với ký giả Ngọc Trần đã cho biết như sau: "Tuy yêu vợ nhưng bản chất của Đoàn Chuẩn là một nghệ sĩ đa tình. Vì thế khó trách cha tôi tội quá đào hoa. May mắn mẹ tôi là người đàn bà tinh tế, hết lòng vì chồng con. Sinh thời mẹ tôi từng nói: "Ông lăng mạn, đa tình lắm. Có vậy ông mới viết được bài hát hay thế. Ông muốn ngang thì ngang, muốn dọc thì dọc, tôi chiều ông hết. Bồn phận của tôi là chăm chồng, nuôi con, lúc nào cũng an phận chịu đựng. Ông không biết đến sinh kế, gia đình, con cái... Đời ông phóng khoáng. Nghe nhạc ông lúc nào tôi cũng ngạc nhiên - sao ông tài thế? Mỗi bài hát là một mối tình đi qua đời ông". Chính nhờ sự bao dung ấy của mẹ mà gia đình tôi được giữ trọn vẹn.

ÔB Đoàn Chuẩn - Xuyên

Cha tôi yêu mẹ và sống với mẹ cả đời, nhưng chỉ viết cho bà hai bài hát, ([♪ Đường Về Việt Bắc](#)) trong khi ông yêu một ca sĩ nổi danh xinh đẹp Hà thành lúc đó tên là Thanh Hằng và viết đến 6 bài hát tặng nàng. Mẹ tôi hay chuyện đang ở Hải Phòng lập tức đi ô tô lên Hà Nội. Ai cũng tưởng sẽ có cuộc đánh ghen lớn, nào ngờ mẹ tôi nhẹ nhàng đến gặp cô ấy hỏi: “Chị hỏi thật em, em có yêu anh Đoàn Chuẩn không?”. Thanh Hằng trả lời rằng có. Bà nói tiếp: “Em trót yêu anh Đoàn Chuẩn nhà chị thì em cố yêu nốt ba đứa con của anh ấy nhé”. Thế là Thanh Hằng tỉnh mộng trả mẹ tôi tất cả thư từ của hai người và xé những bài hát cha tôi tặng.

Vì thế sau này cha tôi mới viết tác phẩm Bài ca bị xé." Trong bản nhạc bài Chiếc Lá Cuối Cùng, có ghi lại lời tác giả: "*Em còn nhớ không? Chiều Chia Tay cuối cùng lúc tàn thu trên quăng đường Trần Hưng Đạo, tỏa hương hoa sữa thơm lừng và lòng chúng ta thì cay đắng vô cùng ... Chiếc lá cuối cùng là của em đó. Em hãy giữ gìn trước lúc chia tay.*" Thu 1955.

Thanh Hằng (Lê Hằng) qua đời tháng 3, 2021 – ảnh chụp 1955/1968

Đoàn Đính

Đoàn Chính & Đoàn Chuẩn

Đoàn Liêm

12 CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG

1955 TRONG TẬP BÀI CA BI XE

NHẠC ĐOÀN CHUỖN
LỜI TỬ LINH

Em thời xa, cùng gọi phiêu phiêu Anh ơi
(Em thời xa, em có biết chăng? Anh biết

đây, anh nhớ lời Em! Nhà cuối phố, biển lúc xa
yêu, chát lỗ qua sông. Nón gấp nhào, có chăng như

cây, gọi Lá!! Em thời xa, em có biết
khôn! Lặng lặng Nhì tíu đi, qua những sân

khôn? Kì nữa đây, tía nắng qua sông, Đệ trình
ga. Mong tình yêu đôi lứa đi xa, Đủ lại

gần, giữa nước mắt mây, gọi Đò Tôi đi biển
lời, chiếc sân ga, lạnh lùng Tròn hình con

người, người đi bên bờ Sao tàn tâm hồn, đã qua xa
lặng, ngày xưa em đi Anh vẫn âm thầm, lòng là anh

em Tròn những cơn nắng trời hồng, hoa sữa Em đi nói
đi Tròn biển âm thầm, tâm sự anh nhớ Em đi nói

gì? "QUA KHU, TỐNG LẠI" Trông sao trên
gì? Lá sắp chia ly Anh tiếng lén

biết cũ hời chia đôi. Những tiếng ca này, cũ lòng này
biết, hóa mây lang thang. Anh đi qua đó, cũ tiếng, than

Tôi, tôi ngước lên trời gọi mây xanh PHỐC Mây xanh âm
 ngang, anh biển ra trôi, trời mưa sét đỏ, Mưa khơi cho
 thấm lòng dòng mây trôi HÃ NƠI CHIỀU
 lành, chạt tạt sang ngang Rồi một chiều
 nay, trời lên mây trắng. Chiếc lá cuối cùng rơi xuống chân
 màu, trời lên mây trắng Mây đen như vũ quân kiếp cũ
 EM! như chim mới biết chạt lá không tên Em biết ra
 đàn, quên những cung đàn làm ai quên non quên hết những
 gi? há anh yêu đâu Em nhớ cho
 gi mà anh yêu đâu Riêng có mình
 lành, mãi mãi không quên HÃ NƠI CHIỀU
 lành, mãi mãi không quên Rồi một chiều
 nay, cứ như in bóng Dãy vết lâu dài, trên cát ánh
 màu, ngạo to chiếc lá rơi dần mỗi tích, chạt lá ra
 xây Riêng những cung đàn thêm thiết mà say, anh biết nói
 đi Riêng những cung đàn, thêm thiết thêm cho CHIỀU
 LÁ CUỐI
 gi? há em yêu đâu Riêng đây em vô, thấp thoáng đâu
 CÓNG LÁ CỦA EM ĐÓ, EM HÃY GIỮ GIỮ TRƯỚC LƯC ANH
 đây? (Em thôi) → ĐI.

Ca khúc Chiếc Lá Cuối Cùng
Thủ bút của nhạc sĩ Đoàn Chuẩn

Tâm Hào hát CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG:

[Youtube](#)   [MP3](#)

*Em thời xa, sương gió phôi pha
Anh ngồi đây anh nhớ đến em
Như cảnh khô trước lúc xa cây, gọi lá*

*Em thời xa, em có biết không
Khi mùa đông đưa nắng qua sông
Để tình yêu giữa nước mênh mông gọi đò*

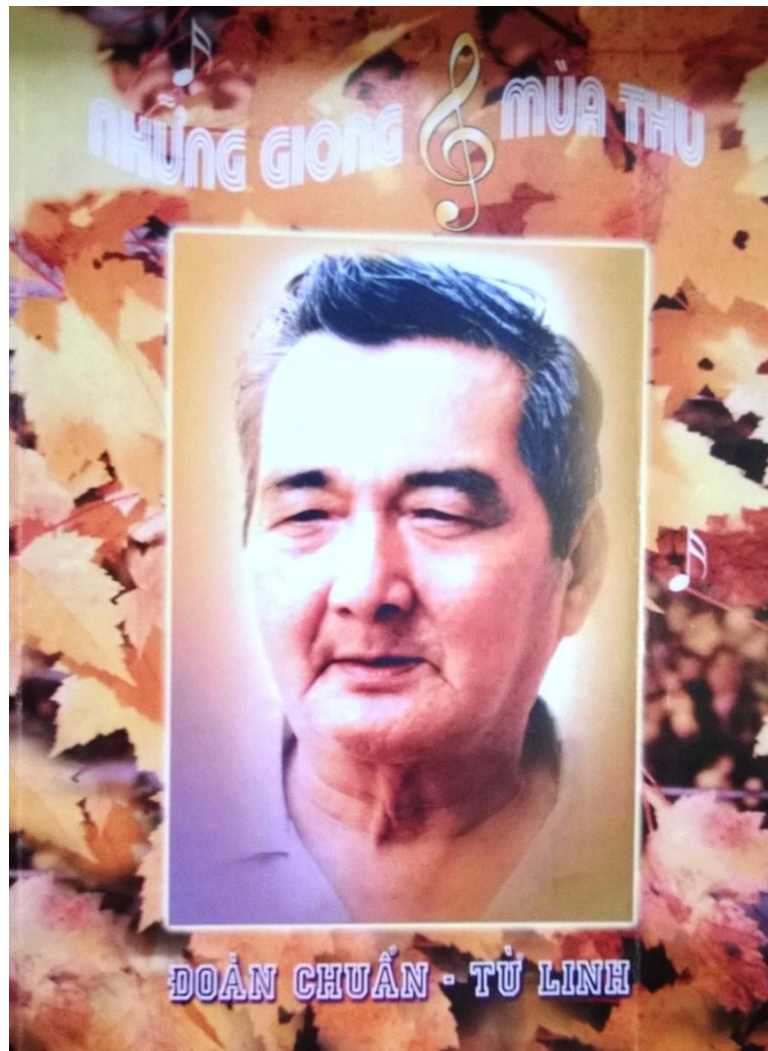
*Tôi đi bên người, người đi bên tôi
Sao đôi tâm hồn đã quá xa xôi
Trên những con đường thoảng hương hoa sữa
Em đã nói gì, quá khứ? tương lai?
Trăng sao trên trời còn khi chia đôi
Nhưng tiếng ca nào còn lắng trong tôi
Tôi ngược lên trời gọi mây hạnh phúc
Mây vẫn âm thầm lặng đấng mây trôi*

*Hà nội chiều nay trời lên mây trắng
Chiếc lá cuối cùng rơi xuống chân em
Như nhắc mối tình trót lỡ không tên
Em biết nói gì hờ anh yêu dấu
Em khóc cho tình mãi mãi không quên*

*Hà nội chiều nay còn như in bóng
Dấu vết lâu đài trên cát anh xây
Bóng dáng em về thấp thoáng đâu đây
Chiếc lá cuối cùng là của em đó
Em hãy giữ gìn trước lúc chia tay*

Tập nhạc NHỮNG GIÒNG MÙA THU do trưởng nam Đoàn Chính xuất bản ở Canada, sau khi nhạc sĩ Đoàn Chuẩn và phu nhân đến thăm Montreal năm 1990 và duyệt lại 18 ca khúc đăng trong tập nhạc này.

TÌNH KHÚC MÙA THU

Đoàn Chuẩn - Từ Linh

1. Tình nghệ sỹ	Thu 1947
2. Đường về Việt Bắc	Thu 1948
3. Lá thư	Thu 1949
4. Thu quyến rũ	Thu 1951
5. Chuyển bến	Thu 1952
6. Gửi gió cho mây ngàn bay	1952 - 53
7. Dạ lan hương	Thu 1953
8. Lá đổ muôn chiều	1954 - 55
9. Tà áo xanh (Dang dở)	1955
10. Chiếc lá cuối cùng	Thu 1955
11. Vàng phai mấy lá	Thu 1955
12. Tâm sự	Thu 1956
13. Gửi người em gái	Xuân 1957
14. Khuôn mặt em, Ý thơ: Văn Cao	1987
15. Đường thơm hoa sữa gọi, Thơ: Văn Long	1988
16. Một gói nho khô, một cánh pensée	Thu 1988
17. Phấn son	Thu 1989
18. Mầu nắng có bao giờ phai dấu	Thu 1989

Copyright by Đoàn Chính Musics - All rights reserved
7332 Des Écores, Montréal (QC) H2E 2W2 Canada
Tel: (514) 593-1464 Cel: (514) 998-3393
E-mail: doanchinh45@hotmail.com

Chiếc lá cuối cùng

Đoàn Chuẩn - Từ Linh Thu 1955

Valse viennoise

Em thòi xa, sương gió thổi pha Anh ngồi đây, anh nhớ tôi

em Như cảnh khô trước lúc xa cây, gọi lá Em thòi

xa, em có biết không? Khi mùa đông đưa nắng qua sông Để tình

yêu giữa nước mênh mông gọi dò Tôi đi bên

người, người đi bên tôi Sao đôi tâm hồn đã quá xa 'xôi Trên những con

đường tỏa hương hoa sữa Em đã nói gì? Quá khứ, tương

lai? Trăng sao trên trời, còn khi chia đôi Nhưng tiếng ca

